

Sarita Ojala

KULJETTAJAKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN – CASE
FORCHEM OY

Kansainvälisen kaupan koulutusohjelma
2016

KULJETTAJAKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN – CASE FORCHEM OY

Ojala, Sarita
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Kansainvälisen kaupan koulutusohjelma
Toukokuu 2016
Ohjaaja: Maijala, Johanna
Sivumäärä: 30
Liitteitä: 7

Asiasanat: kuorma-auton kuljettajat, jatkokoulutus, ammatillinen koulutus, ylläpito

Tämän opinnäytetyön aiheena oli laatia kohdeyritykselle tarkat toimintaohjeet kuljettajakoulutuksen kehittämiseksi. Kohdeyrityksenä oli Forchem Oy, Raumalla toimiva mäntyöljyjalostamo. Kohdeyritys on järjestänyt kuljettajakoulutusta, joka ei ole ollut Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin hyväksymä jatkokoulutus. Kohdeyritys haluaa parantaa ja kehittää kuljettajakoulutustaan, jotta koulutus saisi kuljettajan ammattipätevyyttä ylläpitävän jatkokoulutuksen statuksen.

Teoriaosassa keskityttiin jatkokoulutuksiin ja niiden hyväksyttämiseen ja järjestämiseen. Informaatio tutkimuksen teoriaosaan kerättiin kirjallisuuslähteistä ja verkkosivuilta. Teoriaosa sisältää tietoa kuljettajan ammattipätevyydestä ja peruskoulutuksesta, liikenteen turvallisuusvirasto Trafista, kuljettajan ammattipätevyyden ylläpidosta ja ylläpitoon vaadituista toimenpiteistä, kuten jatkokoulutuksesta.

Tutkimuksen empiirisessä osassa selvitettiin koulutusten nykytilannetta ja vaadittavia toimenpiteitä. Tutkimusmenetelmänä käytettiin haastatteluja ja haastattelujen analysointia. Haastateltavina olivat kohdeyrityksen logistiikkapäällikkö Jussi Salonen ja LogiSteering Oy:n edustaja Olli Tiainen. LogiSteering Oy järjestää Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymiä, ammattipätevyyttä ylläpitäviä kuljettajien jatkokoulutuksia.

Tutkimustulokset saatiin analysoimalla teoriaosuutta ja empiiristä osuutta. Analysoinnin pohjalta lopputulokseksi saatiin selkeät ja hyödylliset toimintaohjeet kohdeyritykselle siitä, miten kehittää koulutuksiaan ja mitä toimenpiteitä heidän tulee tehdä. Lopputuloksena oli selkeä runko uudelle jatkokoulutusohjelmalle, joka voidaan hyväksyttää Liikenteen turvallisuusvirastossa ja panna toimeen.

DEVELOPING DRIVER'S TRAINING – CASE FORCHEM OY

Ojala, Sarita

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in International Business

May 2016

Supervisor: Maijala, Johanna

Number of pages: 30

Appendices: 7

Keywords: truck drivers, further education, vocational education, maintaining

The purpose of this thesis was to create guidelines for a target company to develop their truck driver's training programme. The target company was Forchem Oy, refined tall oil product manufacturer operating in Rauma. The aim was to make specific guidelines what to do. The company was arranging driver's training but it was not approved by the Finnish transport safety agency Trafi. They wanted to improve their training so it can get a driver's competence maintaining status.

The focus on the theoretical part was on further education: approving and arranging it. The information for the theory part of this study was collected from literature and websites. In theory part there is information about driver's competence and training, Finnish transport safety agency Trafi and about maintaining competence and what actions are needed to maintain competence.

The purpose of the empirical part was to find out what the situation now is and what needs to be done to reach the goal. The research part for this study was made by interviews and analyzing them. Interviewees were the Logistic Manager Jussi Salonen from Forchem Oy and Olli Tiainen, representative from LogiSteering Oy. LogiSteering Oy is providing driver's training which is approved by the Finnish transport safety agency Trafi.

The results were gotten by analyzing the theory part and comparing it to the empirical parts analysis. Based on the analysis the result was gotten a very clear and useful guideline for the target company about how to improve their training programme and what actions to do. As a result there was a clear base for the further education's training schedule that can be approved in Finnish transport safety agency and can be arranged.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS	6
2.1	Tarkoitus ja tavoitteet	6
2.2	Teoreettinen viitekehys	7
3	TAUSTATIETOA.....	9
3.1	Kohdeyritys Forchem Oy.....	9
3.2	Työturvallisuus Forchemilla	9
3.3	Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	10
4	KULJETTAJAN AMMATTIPÄTEVYYS.....	11
4.1	Säädökset ja ajokorttiluokat	11
4.2	ADR-ajolupa.....	12
4.3	Kuorma-auton kuljettajan ammattipätevyys	13
4.4	Perustason ammattipätevyyskoulutus	13
4.5	Jatkokoulutus	15
5	KOULUTUSKESKUKSET	16
5.1	Hyväksyttävät koulutuskeskukset.....	16
5.2	Hyväksyttämismenettely.....	17
5.3	Jatkokoulutuksen järjestäminen	18
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	19
6.1	Kvalitatiivinen tutkimus.....	19
6.2	Menetelmät	20
6.3	Haastattelut	21
6.4	Reliabiliteetti ja validiteetti.....	22
7	TUTKIMUSTULOKSET.....	23
7.1	Koulutuksen nykytilanne ja kehityssuunta – Haastateltavana Jussi Salonen ...	23
7.2	Jatkokoulutuksen järjestäminen – Haastateltavana Olli Tiainen	25
7.3	Toimintaohjeet	27
7.4	Koulutusohjelmaehdotus.....	28
8	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	31
	LÄHTEET.....	33
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, miten yrityksen olemassa olevaa kuljettajakoulutusta tulee kehittää, jotta se soveltuu kuorma-auton kuljettajien ammattipätevyyden ylläpitoon vaadituksi jatkokoulutukseksi. Toimeksiantajana on Forchem Oy, mäntyöljyjalostamo Raumalla. Forchem Oy:stä käytän jatkossa nimitystä kohdeyritys. Tavoitteena on saada aikaan selkeät menettelyohjeet ja koulutusohjelman pohja kohdeyritykselle.

Kuorma-auton kuljettajilta on vaadittu vuonna 2009 voimaan astuneen lain myötä ammattipätevyys, jotta he voivat toimia ammattimaisessa liikenteessä. Ammattipätevyys saadaan suorittamalla perustason ammattipätevyyskoulutus. Ammattipätevyys on voimassa viisi vuotta. Ylläpitääkseen ammattipätevyytään kuljettajien tulee suorittaa viisi jatkokoulutuspäivää viiden vuoden aikana. Jatkokoulutus on laajuudeltaan 35 tuntia ja se voidaan jakaa seitsemän tunnin mittaisiin koulutuspäiviin. Perustason ammattipätevyyskoulutusta ei vaadita, jos kuorma-auton kuljettajan ajo-oikeus on alkanut ennen lain voimaan astumista. Siinä tapauksessa riittää, että kuljettaja suorittaa viiden vuoden sisällä lain voimaan astumisesta jatkokoulutuksen. Kuljettaja voi ylläpitää ammattipätevyytään esimerkiksi keräämällä koulutuspäiviä yhden vuodessa tai suorittaa koulutuksen viitenä peräkkäisenä päivänä. Viiden vuoden jaksolla tulee kertyä viisi suoritettua koulutuspäivää. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi tai opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy ammattipätevyyskoulutusta tai jatkokoulutusta tarjoavan koulutuskeskuksen, sekä käytettävän koulutusohjelman. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Tällä hetkellä kohdeyritys tarjoaa koulutusta ammattikuljettajille, mutta se ei ole Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymä jatkokoulutus, eikä kuljettaja voi näin ollen ylläpitää sen avulla ammattipätevyytään. Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten kohdeyrityksen tarjoamia kuljettajakoulutuksia tulee kehittää ja mitä osia alueita niiden tulee pitää sisällään, jotta ne voidaan hyväksyttää Liikenteen turvallisuusvirastossa ja jotta ne kelpaavat ammattipätevyyden ylläpitoon. Tavoitteena on ottaa selvää, mitä erilaisia hakemuksia, lupia ja konkreettisia toimia vaaditaan, ennen kuin uusi koulutus voidaan aloittaa.

2 TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS

2.1 Tarkoitus ja tavoitteet

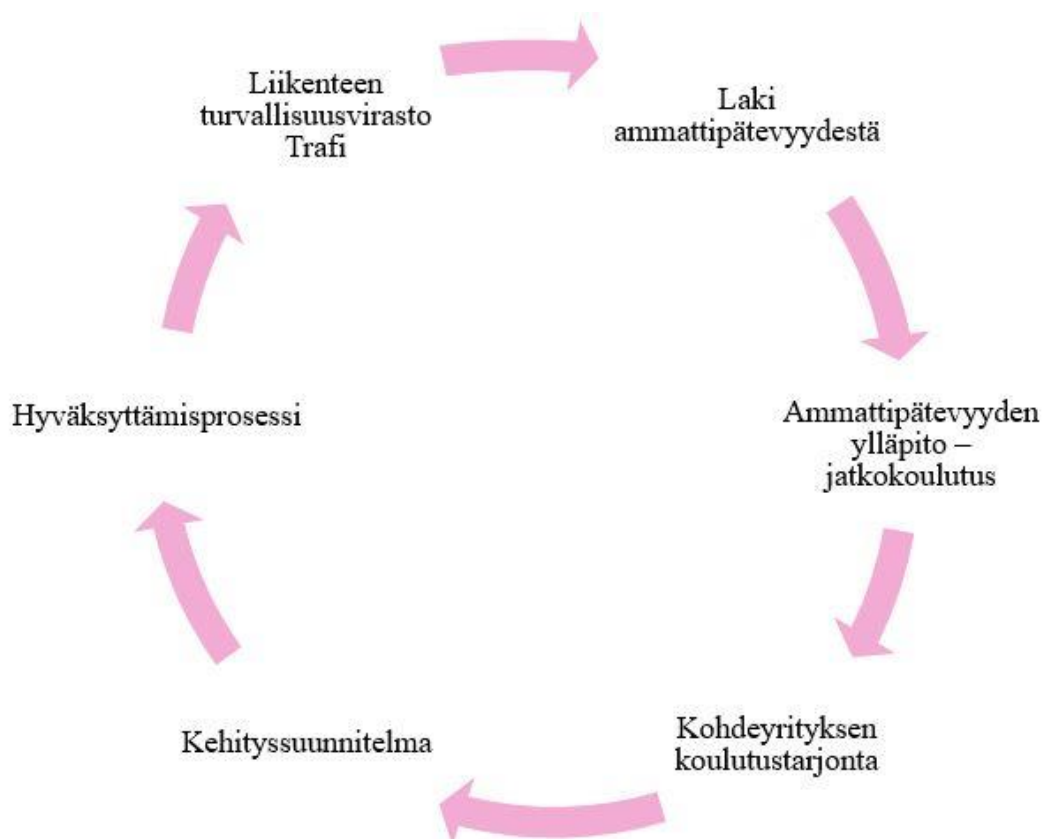
Sain toimeksiannon yrityksestä, jossa suoritin opintoihini liittyvän työharjoittelun. Toimeksiannon antoi kohdeyrityksen logistiikkapäällikkö Jussi Salonen. Toimeksianto on annettu, koska kohdeyrityksellä on selkeä tarve kehittää olemassa olevaa koulutustarjontaansa motivoivammaksi ja sekä kuljettajia, kuljetusliikkeitä että kohdeyritystä hyödyttävämmäksi kokonaisuudeksi. Tällä hetkellä kohdeyrityksen tarjoamiin kuljettajakoulutuksiin on ollut toisinaan haastavaa saada osallistujia, koska koulutus ei ole ollut Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymä, ammattipätevyiden ylläpitoon vaadittu virallinen jatkokoulutus. Virallisiin ammattipätevyiden ylläpitoon hyväksytyihin koulutuksiin kuljettajilla on matalampi kynnys osallistua, koska heidän tulee ne joka tapauksessa suorittaa viiden vuoden jaksoissa.

Tutkimuksen päätavoitteena on luoda yritykselle selkeä prosessikuvaus, mitä konkreettisia toimia tulee tehdä, jotta koulutus saadaan Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymäksi jatkokoulutukseksi ja antaa yritykselle menettelyohjeet, jotta he voivat kehityksen toteuttaa. Tavoitteena on selvittää, mitä ammattipätevyiden ylläpitoon vaaditaan, mitä jatkokoulutuksilta vaaditaan, mitä koulutuskeskuksilta ja kouluttajilta vaaditaan, mitkä lait kuorma-auton kuljettajien ammattipätevyyttä ja koulutuksia sääntelevät ja mitä kaikkea tulee ottaa asiassa huomioon. Tavoitteena on luoda ohjeet, miten kohdeyrityksen tarjoamia kuljettajakoulutuksia tulee kehittää, jotta ne saavuttavat hyväksytyjen ammattipätevyiden ylläpitoon vaadittavien jatkokoulutusten statuksen. Tavoitteena on selvittää mitä eri osa-alueita jatkokoulutusten tulee sisältää ja mikä olisi hyvä koulutusohjelma käytettäväksi. Ennen kehityssuunnitelman tekoa tulee selvittää yrityksen järjestämien koulutusten nykytilanne ja yrityksen tarkat tavoitteet ja päämäärät koulutuksen suhteen. On myös selvitettävä, miten tulee toimia koulutuksen kehittämissuunnitelman teon jälkeen: mitä hakemuksia ja lomakkeita tulee täyttää ja mitä kautta hyväksyntä haetaan, miten usein koulutusta järjestetään ja miten vaatimusten toteutumista valvotaan. Tavoitteena on saada yritykselle ohjeet siitä, mitä sen tulee tehdä, jotta se voi alkaa järjestämään hyväksytyjä jatkokoulutuksia.

Tämä opinnäytetyö koskee vain kuorma-auton kuljettajia, heidän ammattipätevyytään ja ammattipätevyyden ylläpitoa. Rajaan tutkimuksen ulkopuolelle muut ajokorttiluokat, ajo-oikeuden suorittamisen sekä muut ammattikuljettajat. Käyn teoriaosassa lyhyesti läpi perustason ammattipätevyyskoulutusta, mutta tässä opinnäytetyössä keskitytään ainoastaan jatkokoulutuksiin. Opinnäytetyö on rajattu siihen asti, kunnes kohdeyrityksellä on valmiit ohjeet ja lähtökohdat koulutustensa kehittämiseen ja toteuttamiseen. En tutki kehityksen tai uuden koulutuksen onnistumista.

2.2 Teoreettinen viitekehys

Tutkimuksen toteuttamiseksi ja ymmärtämisen helpottamiseksi tulee tuntea aiheeseen liittyvät syy-seuraussuhteet (Kuvio 1). Lähinnä ne syyt, miksi jotain asiaa vaaditaan ja miksi se pitää tehdä, ovat tärkeitä ymmärtää. Jotta koulutuksen hyväksyttämistavoitteeseen päästään, on otettava kaikki vaikuttavat asiat huomioon. Yksikin puuttuva palanen voi estää tai vaikeuttaa tavoitteeseen pääsyä. Kuvio 1 osoittaa, miten tämän tutkimuksen käsitteet liittyvät toisiinsa.

Kuvio 1. Teoreettinen viitekehys

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi on se taho, joka valvoo koulutuksia ja ammattipätevyyslupia. Koulutuskeskukset ja ammattipätevyyden ylläpitoon soveltuvat jatkokoulutukset tulee olla Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymiä. Liikenteen turvallisuusvirasto toimii lain vaatimalla tavalla ja perustaa koulutusvaatimuksensa siihen. Aiheeseen liittyviä lakeja, asetuksia ja vaatimuksia ovat muun muassa ajokorttilaki (2011/386), valtioneuvoston asetus kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä (640/2007), laki vaarallisten aineiden kuljetuksista (1994/719) sekä erilaiset säännökset ja direktiivit, jotka asettavat ehtoja koulutusten järjestämiselle ja ammattipätevyydelle. Kuorma-auton kuljettajilta on vaadittu ammattipätevyyttä 10.9.2009 lähtien. Ennen tätä ajo-oikeuden suorittaneilta riittää jatkokoulutuksen suorittaminen viiden vuoden kuluessa lain voimaan astumisesta. Lain voimaan astumisen jälkeen ammattipätevyys tulee suorittaa perustason ammattipätevyyskoulutuksella ja myös sitä ylläpidetään viiden vuoden jaksoissa jatkokoulutuksia käymällä.

Kohdeyrityksen koulutustarjonta kuvaa yrityksen järjestämien koulutusten nykytilannetta, ennen kehittämistä. Nykytilannetta on selvitetty henkilöhaastattelun avulla. Tutkimuksen avulla kohdeyritys saa teoreettista tietoa siitä, mitä ammattipätevyyskoulutusten jatkokoulutuksilta vaaditaan. Lähtötilanne on se, ettei kohdeyrityksen koulutustarjonta täytä Liikenteen turvallisuusviraston vaatimuksia, joten koulutuksia tulee kehittää. Koulutuksen kehittäminen tapahtuu tutustumalla lakiasioihin, tutkimalla vaatimuksia jatkokoulutuksen sisällöstä ja selvittämällä erilaisia kriteereitä, joita on asetettu. Näiden perusteella tehdään kehityssuunnitelma.

Kun on selvitetty jatkokoulutuksen sisällölliset vaatimukset ja koulutuskeskukseen liittyvät vaatimukset sekä nykytilanne, täytyy selvittää mitä erilaisia hakemuksia ja lomakkeita tarvitaan ja mitä erilaisia lupia tulee hakea. Kun nämä ovat selvillä, tutkitaan miten itse koulutusohjelman hyväksyttämisen prosessi tapahtuu. Tutkimuksessa tulee selvittää myös sitä, miten hyväksytyksi tulemisen jälkeen toimitaan, kuka jatkokoulutuksia valvoo ja miten hyväksyntää ylläpidetään.

3 TAUSTATIETOA

3.1 Kohdeyritys Forchem Oy

Kohdeyritys Forchem Oy on vuonna 2000 perustettu ja vuonna 2002 tuotantonsa aloittanut mäntyöljyalostamo. Yritys työllistää noin 40 henkilöä ja sen liikevaihto vuonna 2014 oli 154 216 000 euroa. Yrityksen pääkonttori sijaitsee Raumalla, jossa myös tuotanto tapahtuu. Myyntikonttorit ovat Saksassa, Ranskassa ja UK:ssa. Yrityksen päätuotteet ovat mäntyöljystä jalostettu rasvahappo, hartsi, tislattu mäntyöljy ja piki sekä pienemmissä määrin hartsisaippua. (Forchem Oy:n www-sivut 2016.)

Yrityksen asiakkaat koostuvat pääosin eurooppalaisista yrityksistä, mutta kasvavissa määrin tuotteita viedään myös Euroopan ulkopuolelle. Yritys on ympäristöystävällisten arvojen kannattaja, sekä haluaa taata asiakkailleen parhaan mahdollisen palvelun. Taatakseen nämä, yrityksen tulee kiinnittää huomiota muun muassa kuljetuksiin ja niiden optimaaliseen järjestämiseen. Alueella työskentelevien yrityksen ulkopuolisten kuljettajien tulee saada opetusta yrityksen turvallisuusjärjestelyistä ja toimintatavoista, jotta toiminta sujuu jatkossakin ilman tapaturmia. Yrityksen tuote hartsi on luokiteltu vaaralliseksi aineeksi sen vaatiman korkean lämpötilan takia. Jotta toimituksen sisältö voitaisiin taata asiakkaalle laadullisesti sekä vahingoittumattomana perille toimitettuna, tulee kuljettajille antaa erillistä koulutusta yrityksen tuotteista. Tutkimus toteutetaan, jotta kohdeyritys voi antaa lisäarvoa sekä kuljettajilleen että asiakkailleen.

3.2 Työturvallisuus Forchemilla

Forchem Oy on Kemianteollisuus ry:n Responsible Care -ohjelman jäsen. Ohjelman yhtenä päätavoitteena luonnonvarojen kestävä käytön, tuotannon ja tuotteiden kestävyys, työyhteisön hyvinvoinnin, avoimen vuorovaikutuksen ja yhteistyön lisäksi on työturvallisuuden kehittäminen. Voimakas työturvallisuuden kehittäminen on tuottanut näkyvää tulosta kemianteollisuudessa. Tulokset ovat nähtävissä pitkällä aikavälillä. Vuonna 2014 yrityksissä, jotka olivat mukana Responsible Care -ohjelmassa, tapahtui 7,1 työtapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden. Vuodesta 1988

kemianteollisuuden työturvallisuus on lisääntynyt 83 prosenttia. Kuljetusonnettomuuksia ohjelman jäsenten keskuudessa vuonna 2014 tapahtui 23 kappaletta. Kuljetusonnettomuuksien tonnimääriin suhteutettu lukumäärä on vähentynyt vuodesta 1999 noin 39 prosenttia. (Kemianteollisuus ry:n www-sivut 2016.)

Forchem Oy on eräänlainen edelläkävijä, kun puhutaan kemianteollisuuden työturvallisuudesta. He ovat asettaneet kunnianhimoisen nollatoleranssin työtapaturmien suhteen – ja onnistuneet siinä. Henkilökunta on sitoutunut tähän tavoitteeseen heti alusta asti. Työturvallisuus nostetaan säännöllisesti esiin yrityksen palaverissa. Forchemin työntekijät ovat tehneet aloitteita työturvallisuuden kehittämiseksi ja parantamiseksi. Heitä on kehoitettu raportoimaan läheltä piti -tilanteista. Kaikki sellaiset tilanteet analysoidaan, sekä tehdään heti joko rakenteellisia tai toiminnallisia muutoksia, jotta voitaisiin ehkäistä läheltä piti -tilanteet tulevaisuudessa. Tehtaan turvallisuusasiat on otettu huomioon jo suunnitteluvaiheessa arvioimalla riskejä ja tekemällä muutoksia riskien vähentämiseksi. Hyvät rakenteelliset turvallisuusratkaisut ovat nähtävillä jaksottaisella ja pysyvällä tasolla. Esimerkiksi tehdasalueen pinnat pidetään sellaisina, etteivät ne ole liukkaita edes talviaikaan. Forchem tähtää ylläpitämään työturvallisuuden tasoa ja jopa parantamaan sitä. Forchem Oy on hyvä esimerkki siitä, että on mahdollista saavuttaa nollatoleranssi onnettomuuksien saralla. (Forchem Oy:n www-sivut 2016.)

3.3 Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi on liikenteen viranomainen ja asiantuntija. Sen tavoitteena on liikennejärjestelmän turvallisuuden takaaminen ja liikenteen ympäristöystävällisyyden edistäminen. Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä on vastata liikennejärjestelmään liittyvistä viranomaistehtävistä. Liikenteen turvallisuusvirastolla on yhdeksän toimipistettä ja se työllistää noin 530 henkilöä. Liikenteen turvallisuusvirasto on muodostunut vuonna 2010 yhdistetyistä Ajoneuvohallintokeskus AKE:sta, Imailuhallinnosta, Rautatievirastosta ja Merenkulkulaitoksen meriturvallisuustoiminnosta. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Liikenteen turvallisuusvirastosta saa tarvittavat luvat, hyväksynnit ja muut päätökset sekä tietoa liikennealaaan liittyvistä oikeussäännöistä. Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa tutkintojen järjestämisestä, verotuksesta ja ajoneuvojen rekisteröinnistä. Sen tehtävänä on myös valvoa liikennealaaan liittyviä tehtäviä sekä määräysten ja sääntöjen noudattamista. Liikenteen turvallisuusvirasto on osana kansainvälistä yhteistyötä. Yleisesti Liikenteen turvallisuusvirasto pitää huolta liikennejärjestelmän toimivuudesta olosuhteista riippumatta. Se pyrkii luomaan edellytyksiä älyliikenteen innovatiiviselle kehitykselle ja jakamaan tietoa kansalaisille liikkumiseen liittyvistä valinnoista. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

4 KULJETTAJAN AMMATTIPÄTEVYYS

4.1 Säädökset ja ajokorttiluokat

Kuljettajan ammattipätevyyttä sääntelee 16.3.2007 annettu laki kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä (273/2007) sekä sen nojalla 31.5.2007 annettu valtioneuvoston asetus (640/2007). Mainituilla säädöksillä pannaan kansallisella tasolla voimaan toimenpiteet, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/59/EY mukaan vaaditaan. (Kuljettajan käsikirja 2011, 12.)

Ajokorttilain (386/2011) mukaan kuorma-auton kuljettajilta vaadittava ajo-oikeus kuuluu ryhmän 2 ajokorttiluokkaan C1, C1E, C tai CE. Luokkaan C1 kuuluvat ajoneuvot, joiden kokonaismassa on 3 500-7 500 kg ja jotka ovat suunniteltu kuljettamaan enintään kahdeksaa henkilöä kuljettajan lisäksi tai ajoneuvoyhdistelmää, jossa on C1 luokan vetoauto ja hinattava ajoneuvo joka on massaltaan enintään 7 500 kg. Luokkaan C1E kuuluvat ajoneuvoyhdistelmät, joissa on C1- tai B-luokan vetoauto ja hinattava ajoneuvo ja niiden yhteismassa on enintään 12 000 kg. Luokkaan C kuuluvat ajoneuvot, joiden kokonaismassa on yli 3 500 kg ja jotka ovat suunniteltu kuljettamaan enintään kahdeksaa henkilöä sekä ajoneuvoyhdistelmät, joissa tämän luokan vetoauton lisäksi hinattava ajoneuvo kokonaismassaltaan enintään 750 kg. Luokkaan CE kuuluvat ajoneuvoyhdistelmät, joissa C- tai C1-luokan vetoauto ja hinattavan

ajoneuvon kokonaismassa on yli 750 kg. C1-luokan vetoautolla varustettuna ajoneuvoyhdistelmän kokonaismassa saa olla yli 12 000 kg. (Ajokorttilaki 386/2011, 4 §.)

4.2 ADR-ajolupa

Vaarallisiksi aineiksi luokiteltuja aineita kuljettaessaan kuljettajalla tulee olla ADR-ajolupa. ADR-ajoluvat on jaoteltu viiteen eri tyyppiin, jotka määrittävät, minkälaisia kuljetuksia luvan haltija saa kuljettaa. (Kuljettajan käsikirja 2011, 13.) Vaarallisiksi aineiksi on luokiteltu kaikki sellaiset aineet ja esineet, jotka saattavat aiheuttaa vahinkoa joko ihmiselle, omaisuudelle tai ympäristölle. Tällaisia ovat muun muassa aineet, jotka aiheuttavat räjähdysvaaran, palovaaran, säteilyvaaran, tartuntavaaran tai muun vaaran tai jotka ovat myrkyllisiä tai syövyttäviä. Kaikki vaaralliset aineet on luokiteltu vaarallisuutensa mukaan. Luokitellut aineet on luetteloitu liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa vaarallisten aineiden kuljettamisesta tiellä ja ADR-sopimuksessa. Kaikkia kuljetusmuotoja (maantie-, meri-, rautatie- ja ilmakuljetukset) koskee laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta (1994/719). (Heiskanen 2012, 6-7.)

Voidakseen kuljettaa vaarallisiksi aineiksi luokiteltuja kuljetuksia ja saadakseen ADR-ajoluvan on kuljettajan täytynyt suorittaa vaarallisten aineiden kuljettajan ajolupakoulutus. Koulutuksen suorittamisesta on saanut kulua enintään vuosi ennen koetta. Ajolupa on voimassa 5 vuotta. Hakija voi ylläpitää voimassaoloa suorittamalla täydennyskurssin. (Heiskanen 2012, 58.)

Kuljettajan velvollisuus vaarallisten aineiden kuljetuksissa on muun muassa varmistaa, että kuljetettavaa ainetta saa kuljettaa kyseisessä kuljetusmuodossa. Hänen tulee varmistaa saaneensa kaikki tarvittavat tiedot lähettäjältä. Kuljettaja vastaa siitä, että kaikki tarvittavat asiakirjat ovat ajoneuvossa mukana. Näitä ovat esimerkiksi rahtikirja, mahdollinen IMDG-todistus ja turvallisuusohje. Kuljettajan velvollisuus on varmistaa, että ajoneuvo ja kuorma ovat vioittumattomia ja että tarvittavat varusteet ovat ajossa mukana. Säiliöiden tarkastukset ovat kuljettajan vastuulla, kuten myös ajoneuvo- ja säiliömerkintöjen kiinnittäminen. Kuljettajan tulee varmistautua kuljetuksen asianmukaisuudesta ja suorittaa kuljetus määräysten ja säännösten mukaisesti. (Heiskanen 2012, 14.)

4.3 Kuorma-auton kuljettajan ammattipätevyys

Ammattimaisessa liikenteessä toimivalta kuorma-auton kuljettajalta on vaadittu ammattipätevyys 10.9.2009 lähtien. Silloin voimaan astui Laki kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä (273/2007). Ennen lain voimaantuloa ajo-oikeutensa suorittaneille kuljettajille ammattipätevyyden saamiseksi on riittänyt, että he suorittavat Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymiä jatkokoulutuspäiviä tarvittavan määrän. Päiviä tulee olla viisi (yhteensä 35 tuntia) ja ne tulee suorittaa viiden vuoden sisällä lain voimaan astumisesta. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Lain voimaan astumisen jälkeen ammattipätevyyden saamiseksi tulee ajo-oikeuden saamisen lisäksi suorittaa perustason ammattipätevyyskoulutus (280 tai 140 tuntia), jota ylläpidetään viiden vuoden jaksoissa jatkokoulutuksia suorittamalla. Ammattipätevyysvaatimuksen tarkoituksena on kuljettajien ammatillisia valmiuksia lisäämällä parantaa kuljetusten ja liikenteen turvallisuutta. Ammattipätevyyden tavoitteena on myös lisätä kuljettajien työtehtäviensä hoitamiseen liittyviä edellytyksiä (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

4.4 Perustason ammattipätevyyskoulutus

Kuorma-auton kuljettajilta ammattipätevyyttä on vaadittu ammattimaisessa tavaraliikenteessä toimivilta henkilöiltä 10.9.2009 lähtien silloin voimaan astuneen lain (Laki kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä (273/2007)) myötä. Tästä lähtien ammattipätevyyden saamiseksi on tullut suorittaa perustason ammattipätevyyskoulutus. Ammattipätevyyteen tähtäävässä peruskoulutuksessa opetetaan kuljetusten asettamat vaatimukset kuljettajille, liikenneturvallisuutta sekä käydään läpi seikkoja, jotka vaikuttavat kuljettajan ja kuljetusten turvallisuuteen. Opetusta annetaan myös hyvästä ammatin hoitamisesta kuljetettaessa ajoneuvoa ja muihin kuljettajan tehtäviin liittyen. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Perustason koulutuksen normaali kesto on 280 tuntia, ja se on suunnattu alle 18-vuotiaille. 18 vuotta täyttäessään normaalimittaisen perustason koulutuksen käynyt

henkilö voi suorittaa C luokan ajokortin ja toimia ammattikuljettajana. Nopeutetun perustason koulutuksen kesto on 140 tuntia. Sen suorittamalla 21 vuotta täyttäneet henkilöt saavat C luokan ammattipätevyyden. Jos koulutus on suoritettu nopeutettuna kuljettajan ollessa 18–21-vuotias, ammattipätevyys on C1 luokan mukainen ja hänen täyttäessään 21 vuotta ammattipätevyys muuttuu automaattisesti C luokkaan. 21 vuotta täyttäneille riittää nopeutettu koulutus C luokan ammattipätevyyden suorittamiseksi. (Kuljettajan käsikirja 2011, 12.) Jos perustason ammattipätevyys on saavutettu koulutuksen kautta ja ammattipätevyyttä halutaan laajentaa koskemaan myös toista liikennelajia, on se mahdollista suorittamalla ammattipätevyyden laajennus. Laajennuskoulutuksen kesto on 70 tuntia, nopeutettuna 35 tuntia. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Kuorma-autonkuljettajien ammattipätevyys on voimassa viisi vuotta, jonka jälkeen ammattipätevyyden ylläpitämiseksi kuljettajien tulee suorittaa jatkokoulutus. Myös ennen vuotta 2009 ajo-oikeutensa saaneilta kuljettajilta vaaditaan jatkokoulutusten suorittamista. Heiltä ei vaadita ammattipätevyyden perustason koulutuksen suorittamista, vaan pelkästään jatkokoulutuksen suorittaminen viiden vuoden kuluessa riittää. (Kuljettajan käsikirja 2011, 12.)

Kuljettaja saa ammattipätevyydestään merkinnän ajokorttiinsa tai hän voi hakea kokonaan erillistä ammattipätevyyskorttia. Ammattipätevyyskorttia haetaan Ajovarman Oy:n palvelupisteestä. Ajovarma Oy on kuljettajantutkintojen vastaanottamiseen erikoistunut yritys. Se kuuluu A-Katsastus-konserniin. Ajovarma Oy toimii Liikenteen turvallisuusviraston sopimuskumppanina. (Ajovarma Oy:n www-sivut 2016.) Merkinnän olemassa olevaan ajokorttiin myöntää poliisi. Kumpi vain on mahdollista hakea, kun koulutus on suoritettu hyväksytysti. Hakemukseen tulee liittää valokuva, todistus koulutuksen suorittamisesta tai tutkintotodistus ja kopio ajokortista, jos se on myönnetty muualla kuin Suomessa. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.) Ammattipätevyyden puuttuminen on rinnastettavissa ajo-oikeuden puuttumiseen ja kuorma-auton kuljettamisesta ilman ammattipätevyyttä voidaan rangaista vankilatuomiolla (Kuljettajan käsikirja 2011, 12).

Ammattipätevyyskoulutus on tärkeää, koska kuorma-autonkuljettajalla on suuri vastuu liikenteessä toimiessaan. Kuljettaja on itse vastuussa ajoneuvon ehjänä pysymi-

sestä, työpäivänsä onnistumisesta ja asiakkaan tavaroiden kulusta oikeaan aikaan ja paikkaan. Ammattitaidollaan kuljettaja voi parhaassa tapauksessa estää vakavan onnettomuuden. Kuljettajan tulee ymmärtää vastuunsa ajoneuvosta, käyttäytymisestään liikenteessä ja toisista tienkäyttäjistä. Kuorma-auton kuljettajalla on käytössään raskas ajoneuvo, jolla voi kuljettajan välinpitämättömyydestä johtuen olla tappava vaikutus. Kuljettaja itse on melko usein turvassa isossa autossaan, mutta vaikutukset ovat tuhoisia onnettomuuden pienemmälle osapuolelle. Kuljettajalta vaaditaan turvallisuuteen liittyvien asioiden lisäksi myös enemmän osaamista ohjaamon laitteisiin liittyen. Ajossa tulee tietää, mistä kytkimestä mitään tapahtuu, jotta keskittyminen pysyy liikenteessä. Myös ajomukavuus, ergonomia, ohjaamon siisteys sekä liikunta- ja ruokailutottumukset liittyvät läheisesti kuljettajan jokapäiväiseen työhön. Kuljettajan tulee myös osata noudattaa työaikalakia ja pitää kiinni lepoajoista. (Reimi & Saarela 2012, 76–83.)

4.5 Jatkokoulutus

Ylläpitääkseen kuljettajan ammattipätevyyttään kuljettajien tulee suorittaa jatkokoulutus viiden vuoden ajanjaksoissa. Jatkokoulutuksen kesto on 35 tuntia. Jatkokoulutus voidaan jakaa 7 tunnin mittaisiin koulutuspäiviin. Jotta koulutus kelpaa ammattipätevyyden ylläpitoon, tulee sen olla jatkokoulutukseksi hyväksytty koulutuspäivä ja koulutusorganisaation tulee olla viranomaisen hyväksymä koulutuskeskus. Kouluttajan on annettava koulutuksen suorittaneelle todistus jatkokoulutuksesta kahden viikon kuluessa suorituksesta. (Kuljettajan käsikirja 2011, 12.)

Jatkokoulutukset sisältävät kuljettajan tehtävän kannalta keskeisiä oppiaineita. Aiheet ovat samoja, jotka sisältyvät perustason koulutukseen. Aiheita, joiden tulee aina olla osana jatkokoulutusta, ovat turvallisuus, taloudellisuus sekä ympäristöystävällisyys ajossa. Valmiita Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymiä koulutusohjelmia löytyy paljon heidän verkkosivuiltaan. Esimerkiksi seuraavat koulutusohjelmat on hyväksytty vuonna 2015 ammattipätevyyden ylläpitoon käyviksi jatkokoulutuksiksi: ensiavun perusteet ammattikuljettajalle, juomajakelun koulutusohjelma, ennakoiva kuljettaja tavaraliikenteessä, liikenne- ja työturvallisuus, ammattikuljettajan hyvin-

vointivalmennus, eväitä ja energiaa työhön ja kuljettajan terveelliset elämäntavat. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Jatkokoulutusten tarkoituksena on täydentää kuljettajan ammattiin liittyvää osaamista ja kerrata ammatin hoitamisen kannalta keskeisiä taitoja. Erityisesti huomiota kiinnitetään liikenneturvallisuuteen ja polttoainekulutuksen vähentämiseen. Jatkokoulutukset voivat sisältää esimerkiksi opetusta liittyen ammattimaiseen liikennekäyttäytymiseen, ravintotottumuksiin, kuntoiluun ja työasentoihin tai työ- ja lepoaikoihin. Jatkokoulutus voi sisältää opetusta liittyen johonkin oppiaineluettelossa mainittuun aineeseen. Osa jatkokoulutuksen opetuksesta voidaan toteuttaa simulaattoriopetuksena hyväksyttyjä simulaattoreita käyttämällä. (Reimi & Saarela 2012, 75–87.) ADR-kurssi kelpaa yhdeksi kuorma-auton kuljettajilta vaadittaviksi jatkokoulutus-päivistä. ADR-kursseja Suomessa järjestävät ammattikoulut, yritykset työntekijöilleen ja yksityiset koulutuskeskukset. (Reimi & Saarela 2012, 114.)

5 KOULUTUSKESKUKSET

5.1 Hyväksyttävät koulutuskeskukset

Koulutuskeskusten, jotka voivat olla vastuussa ammattipätevyyden ylläpitoon kelpaavasta jatkokoulutuksesta, tulee olla joko Liikenteen turvallisuusviraston tai opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymiä. Yritykselle hyväksynnän antaa Liikenteen turvallisuusvirasto. Koulutuskeskus voi antaa joko perus- ja jatkokoulutusta tai pelkästään jatkokoulutusta. Vaatimukset hyväksyttävästä koulutuskeskuksesta on määriteltä asetuksessa kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä (640/2007). Asetuksen 17 §:ssä on esitetty vaadittavat liitteet ja selvitykset hyväksynnän saamiseksi. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Jatkokoulutuksen opetuksesta vastaavalta johtavalta kouluttajalta vaaditaan opettajan pätevyys tai muu pedagoginen pätevyys ja sen lisäksi hänellä tulee olla koulutustehävän edellyttämät tiedot, ammattitaito sekä perehtyneisyys alaan (Kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyysasetus 640/2007, 15 §).

5.2 Hyväksyttämismenettely

Koulutuskeskuksen tulee hakea hyväksyntä kirjallisesti sekä koulutuskeskukselle että jatkokoulutusohjelmalle. Hakemusten käsittelyaika on noin kuukausi. Hyväksyntää koulutuskeskukseksi haetaan Liikenteen turvallisuusviraston verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella E702 (Liite 1). Hakemukseen hyväksytyksi koulutuskeskukseksi tulee liittää asetuksessa kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä vaaditut liitteet ja selvitykset. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Jatkokoulutuksen osalta hakemukseen tulee liittää kopio joko kauppa- tai yhdistysrekisteristä, yhtiöjärjestyksestä tai vastaavasta yhtiösopimuksesta tai muun yhteisön säännöistä. Lisäksi hakemukseen tulee liittää selvitys edellytyksistä liittyen hakemuksessa tarkoitetun koulutuksen järjestämiseen. Mukana täytyy olla myös selvitys siitä, että koulutuskeskuksessa on kelpoisuusvaatimukset täyttävä opetuksesta vastaava johtaja sekä selvitys hänen tehtävistään. Myös muiden opettajien kelpoisuudesta vaaditaan selvitys. Koulutusohjelman tulee olla hyväksytty sekä vaatimusten mukainen ja siitä tulee käydä ilmi opetussuunnitelma, käytettävät opetusmenetelmät ja mahdollisesti käytettävät opetusvälineet. Lisäksi mukaan tulee liittää selvitys koulutuksen järjestämipaikoista ja osallistujamäärästä. (Kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyysasetus 640/2007, 17 §.)

Hyväksytyt koulutuskeskukset saavat käyttää hyödykseen jo hyväksytyjä jatkokoulutusohjelmia. Uusille koulutusohjelmille tulee hakea hyväksyntä, oli se sitten perustason koulutus tai jatkokoulutus. Hyväksynnän hakeminen tapahtuu kirjallisesti lomakkeella E701 (Liite 2). Hyväksynnän saamiseksi jatkokoulutusohjelmalta vaaditaan, että sillä on kuvaava nimi. Sillä tulee olla tavoite, joka on hyväksyttävän koulutusohjelman mukainen. Jatkokoulutuksessa käytettävät opetusmenetelmät ja toteutustavat tulee olla hyväksyttäviä. Koulutuksen tulee täyttää vaatimukset kokonaiskestosta. Koulutuksen sisällön on oltava direktiivin 2003/59/EY liitteen 1 oppiaineiden luettelon mukainen. Koulutusohjelmaehdotuksessa vaadittavat tavoitelausekkeet määräytyvät direktiivin oppiaineiden luettelon mukaan. Koulutusohjelmassa on oltava näkyvillä oppiaineiden luettelon mukaiset tavoitelausekkeet, jotka koulutusohjelmalle on asetettu ja joita käytetään. Sisällön tulee olla suunnattu kuorma- ja linja-auton

kuljettajille tai jommallekummalle. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Koulutuskeskuksen tulee ilmoittaa viranomaiselle jatkokoulutuksen järjestämisaika-kohta, koulutuspaikka ja käytettävä koulutusohjelma. Sen täytyy ilmoittaa myös jatkokoulutuksesta antamansa todistukset ja jatkokoulutuksessa olevasta opetuksen määrästä. Jos jatkokoulutukseen kuuluu ennakoivan ajamisen opetusta, myös siitä tulee ilmoittaa. (Kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyysasetus 640/2007, 17 §.)

Hyväksyntä on voimassa 5 vuotta. Jos kyseessä on isolle joukolle järjestettävä (41–100 osallistujaa) koulutus, on hyväksyntää haettava kirjallisesti ja se on voimassa tapauskohtaisesti, päätökseen merkittyyn määräaikaan saakka. Hyväksyntä edellyttää, että erityisluonteeseen on olemassa syy. Koulutustilasta ja sen soveltuvuudesta järjestyspaikaksi on oltava selvitys, kuten myös selvitys valvontamenettelyistä. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Hyväksymispäätöksessä näkyy muun muassa päivämäärä, jolloin päätös on tehty, mikä päätöksen säädösperusta on (Laki kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä(273/2007)), kuka päätöksen saaja on ja hyväksyykö Liikenteen turvallisuusministeriö koulutusohjelman. Päätöksessä on myös koulutusohjelman nimi, koskeeko koulutus perustason koulutusta vai jatkokoulutusta, koulutusohjelman keskeiset ja kauanko hyväksymispäätös on voimassa. Liitteinä päätöksessä on koulutusohjelma, koulutuskeskuksen ja koulutusohjelman hyväksymiseen liittyvät ehdot ja valitusosoitus hallinto-oikeudelle. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

5.3 Jatkokoulutuksen järjestäminen

Koulutuskeskuksen tulee toimittaa valvovalle viranomaiselle kurssi-ilmoitus lomakkeella E704 (Liite 3) kymmenen vuorokautta ennen jatkokoulutusta. Ilmoitus voidaan toimittaa postitse, faksilla, sähköpostilla tai henkilökohtaisesti. Ilmoitus toimitetaan Ajovarman ammattiliikenteen palvelupisteeseen. Jos jatkokoulutus peruuntuu, tulee siitä ilmoittaa kirjallisesti kolmea päivää ennen ilmoitettua koulutusta. Peruu-

tuksesta tulee ilmoittaa samaan toimipisteeseen, johon kurssi-ilmoitus on jätetty. Koulutuskeskuksen hyväksymispäätös tulee olla koulutuksessa asiakkaiden ja valvojan nähtävillä. Jos jatkokoulutus kestää useamman päivän, on se järjestettävä peräkkäisinä päivinä. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

Jatkokoulutuksen järjestämisen jälkeen koulutuskeskuksen tulee toimittaa valvovalle viranomaiselle viimeistään kahden viikon kuluessa lomakkeella E705 (Liite 4) ilmoitus jatkokoulutuksen suorittaneista. Ilmoitus tulee tehdä postitse, faksilla, sähköpostilla tai henkilökohtaisesti samaan Ajovarman palvelupisteeseen, johon kurssi-ilmoituskin on toimitettu. Jatkokoulutukseen osallistuneista kuljettajista ilmoitetaan etu- ja sukunimi sekä henkilötunnus. Jos kuljettajalla ei ole suomalaista henkilötunnusta, ilmoitetaan koko nimi ja syntymäaika. Kouluttaja antaa kahden viikon kuluessa koulutuksesta sen suorittaneille todistuksen suorituksesta. (Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut 2016.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

6.1 Kvalitatiivinen tutkimus

Tutkimus on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Tutkimuksessa kuljettajakoulutusta pyritään tutkimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tarkoituksena on löytää tosiasioita, jotka ovat tutkimuksen kannalta merkittäviä. Laadullisessa tutkimuksessa ei käytetä mittausvälineitä, vaan tiedon lähteinä on ihminen. Laadullisessa tutkimuksessa ominainen tutkimusmenetelmä on teemahaastattelu. Haastateltavat on valittu tarkoituksenmukaisesti. Tutkimus toteutetaan joustavasti ja sitä mukautetaan olosuhteiden muutosten mukaan. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 161–164.)

Tutkimus voi olla tarkoitukseltaan kartoittava, selittävä, kuvaileva tai ennustava. Tietty tutkimus voi sisältää useampia tarkoituksia. Tämä tutkimus on kartoittava ja kuvaileva, koska tarkoituksena on kartoittaa koulutuksen nykytilanne ja etsiä siihen uusia näkökulmia. Tutkimuksessa kuvaillaan nykyistä koulutusta ja dokumentoidaan

vaadittavaa prosessia ja siihen liittyviä piirteitä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 138–139.)

6.2 Menetelmät

Tutkimuksen teoriaosuus toteutetaan keräämällä olemassa olevaa teoriatietoa kuljetajan ammattitutkintoon ja ammattipätevyyden ylläpitoon liittyen. Teorian lähteinä käytetään kirjallisuutta aiheesta, Internet-sivustoja ja lakitekstiä. Iso osa tutkimuksen teoria-osuudesta on peräisin viranomaisten Internet-sivustoilta. Perusteluna tähän on se, että aiheeseen liittyvät tiedot vanhenevat nopeasti. Internet-sivustoilla oleva tieto on ajankohtaisinta. Kirjallisuuslähteiden tiedot saattavat olla muuttuneita ja esimerkiksi määräyksiin on saattanut tulla lisäyksiä tai ne on korvattu uusilla. Kansainvälisiä lähteitä tutkimuksessa ei ole voitu käyttää, koska tiedot perustuvat viranomaistietoon.

Laadulliseen tutkimukseen kuuluu välttämättömänä osana teoriaosuus tutkittavasta aiheesta. Tutkimuksen teoreettisen osan lisäksi teoriaa tarvitaan tutkimusmetodien valintaan, tutkimuksen etiikan hahmottamiseen ja tutkimuksen luotettavuuden arviointiin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 18.)

Empiiriseen tutkimusosuuteen kerätään tietoa haastatteluiden avulla. Haastattelut toteutetaan teorian keräämisen jälkeen. Tutkimusmenetelmäksi on valittu haastattelu, koska se sopii joustavuutensa vuoksi hyvin kyseessä olevan ongelman ratkaisuun. Haastattelua voidaan muokata tilanteen ja vastausten mukaan. Saatavia vastauksia voidaan selventää ja syventää tarkentavien kysymysten avulla. Haastateltavat saadaan mukaan tutkimukseen ja heihin voidaan mahdollisesti olla yhteydessä myöhemmin uudelleen. Molempien osapuolten tulee varata aikaa haastatteluun. Haastattelu tulee suunnitella huolellisesti ennen toteuttamista. Haastattelutilanne saattaa joissain tapauksissa heikentää tutkimustulosten luotettavuutta, esimerkiksi haastateltavan halutessa antaa sosiaalisesti suotavia vastauksia. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 205–206.)

Tutkimuksessa käytetään teemahaastattelua. Haastattelu elää tilanteen mukaan. Haastattelutilanne on joustava. Haastattelun aihepiirit ovat tiedossa ennen haastattelua, mutta tarkka kysymysten muoto ja järjestys puuttuu. Haastattelun aikana tutkittavaa asiaa käydään läpi teemoittain, ilman tarkkoja ja määriteltyjä haastattelukysymyksiä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 208.)

Haastateltavia valittaessa pitää muistaa, mitä ollaan tutkimassa. Valinnassa voi käyttää kriteerinä esimerkiksi asiantuntemusta tai kokemusta tutkittavaan aiheeseen liittyen. Jos tutkitaan henkilön käsitystä jostain asiasta, ei omakohtaista kokemusta välttämättä tarvita. (Vilka 2005, 114.) Tämän tutkimuksen kannalta olennaista on, että haastateltavat ovat logistiikka-alan asiantuntijoita ja heillä on myös omakohtaista kokemusta kuljettajakoulutusten järjestämisestä.

6.3 Haastattelut

Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina. Haastateltavina olivat kohdeyrityksen logistiikkapäällikkö Jussi Salonen sekä Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymää, virallisesti ammattipätevyyden ylläpitoon soveltuvaa jatkokoulutusta järjestävän LogiSteering Oy:n toimitusjohtaja Olli Tiainen. Kohdeyrityksen edustajalta selvitettiin, mitä nykyinen koulutus pitää sisällään ja paneudutaan tarkemmin tavoitteeseen. Jatkokoulutusta järjestävältä taholta selvitettiin muun muassa mitä kaikkea hyväksymisen vaatii ja millaisia menettelytapoja hän suosittelee tässä tapauksessa. Haastattelut tallennettiin, ja päätelmät tehtiin suoraan muistiinpanoista ilman tarkempaa litterointia. Vain olennainen tieto poimittiin tutkimukseen. Tutkimustulokset saatiin analysoida haastatteluja. Haastattelujen jälkeen kerätty tieto analysoitiin sekä vertailtiin teoriaa ja tutkimusosaa. Niiden perusteella tehtiin päätelmät: kehityssuunnitelma, runko jatkokoulutusohjelmalle ja ohjeet hyväksynnän saamiseksi.

Kehittämissuunnitelman tekoa varten tuli ensin selvittää, mikä kohdeyrityksen tarjoaman kuljettajakoulutuksen nykytilanne on sekä mitä kehittämisellä tavoitellaan. Tämä selvitettiin haastattelemalla kohdeyrityksen logistiikkapäällikkö Jussi Salosta. Haastatteluna käytettiin teemahaastattelua, jonka runko on esitetty työn lopussa (Liite 5). Haastattelun aihealueina olivat tarvittavat taustatiedot, nykyinen koulutus ja

kehittämisen tavoitteet. Haastattelun aikana kävimme läpi kaikki mieleen tulleet projektiin liittyvät näkökulmat. Haastattelu tehtiin kohdeyrityksen toimitiloissa ja se tallennettiin muistiinpanoja tehden.

Kuljettajakoulutuksen kehittämistä varten piti myös selvittää, millaisia järjestettävät jatkokoulutukset ovat ja mitä kaikkea tulee ottaa huomioon jatkokoulutusohjelmaa suunniteltaessa ja hyväksyttäessä. Tätä selvitettiin Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymiä ammattikuljettajien jatkokoulutuksia järjestävää LogiSteering Oy:n toimitusjohtaja Olli Tiaista haastatteleamalla. Haastattelu oli teemahaastattelu, jonka runko on esitetty työn lopussa (Liite 6). Haastattelussa aihealueina olivat tarvittavat taustatiedot, LogiSteering Oy:n järjestämät koulutukset, hyväksyttämismenettely ja vinkit kohdeyritykselle. Myös tietoja näiden teemojen ulkopuolelta saatiin haastattelun avulla. Haastattelu tehtiin kohdeyrityksen toimitiloissa ja se tallennettiin muistiinpanoja tehden.

6.4 Reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimuksen reliabiliteetti tarkoittaa mittaustulosten toistettavuutta eli luotettavuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että tulokset eivät ole sattumanvaraisia, ja että samat tulokset ovat saatavissa uudelleen, jos tutkimus toistettaisiin. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 231.) Tutkimustulosten tulee säilyä samoina, toisti tutkimuksen sitten sama tai eri tutkija, tai vaikka käytettäisiin eri tutkimusmenetelmää (Hirsjärvi & Hurme 2004, 186). Teemahaastattelujen luotettavuuteen vaikuttaa haastatteluaineiston laatu. Laadukkuutta voidaan lisätä esimerkiksi tekemällä hyvä haastattelurunko. Haastattelu on hyvä kirjoittaa puhtaaksi mahdollisimman pian, kun se on vielä hyvin muistissa. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 184–185.)

Tämän tutkimuksen reliabiliteetti on hyvä: jos haastattelut toistettaisiin, vastaukset ja tutkimustulokset olisivat hyvin samankaltaisia. Tutkimustulokset olisivat samat, riippumatta tutkijasta tai käytettävästä tutkimusmenetelmästä. Tutkimustulokset ovat myös käytettävissä muissa vastaavanlaisissa tapauksissa, kun kuljettajakoulutuksia halutaan kehittää. Tämän tutkimuksen avulla saatuja toimintaohjeita voidaan käyttää

mallina muissakin tapauksissa, joissa yritys haluaa kehittää tai alkaa järjestämään ammattikuljettajien jatkokoulutuksia.

Tutkimuksen validiteetti eli pätevyys tarkoittaa tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoituskin mitata (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 231). Se, että tutkimus mittaa oikeita asioita, on taas edellytyksenä luotettavien tulosten saamiselle (Kananen 2015, 344). Tässä tapauksessa validiteetti voi kärsiä, jos kysymysten asettelu on tehty väärin. Tässä tutkimuksessa käytetty teemahaastattelu mittaa kysymysten asettelusta sekä olosuhteista ja mahdollisista virhetulkinnoista riippuen kuitenkin hyvin juuri sitä, mitä halutaankin tutkia. Haastateltavat ovat alan vankkoja asiantuntijoita, jolloin he osaavat myös ohjata keskustelua oikeille raiteille ja kertoa tutkimuksen kannalta olennaisimmat asiat.

7 TUTKIMUSTULOKSET

7.1 Koulutuksen nykytilanne ja kehityssuunta – Haastateltavana Jussi Salonen

Tutkimuksen toteuttamista varten haastateltiin kohdeyrityksen logistiikkapäällikköä, Jussi Salosta. Haastatteleamalla häntä selvitettiin muun muassa taustatietoa yrityksen järjestämien koulutusten nykytilasta ja kartoitettiin tutkimuksen kehityssuunta. Kysyttäessä koulutuksen järjestämisen syytä selvisi, että kohdeyritys järjestää kuljettajille koulutusta, koska halutaan minimoida kuljettajien turvallisuusriskit. Lisäksi halutaan tiedottaa turvallisuusasioista kohdeyritykseen ja sen kuljetuksiin liittyen. Kohdeyrityksellä on nollatoleranssi työtapaturmien suhteen eikä yritys tingi turvallisuudesta. Haastateltaessa selvisi, että kuljettajat ovat tällä hetkellä suurin riski yrityksen työturvallisuudelle. Haastateltaessa selvisi myös, että kohdeyrityksen toimintajärjestelmä vaatii kuljettajakoulutusten järjestämistä kaksi kertaa vuodessa, tavoitteena ylläpitää yrityksen turvallisuutta. Kuljettajakoulutukset ovat olleet suunnattu kohdeyrityksen käyttämien kuljetusliikkeiden kuljettajille ja niiden muulle henkilöstölle. Kuljetusliike on maksanut kuljettajiensa osallistumisen koulutuksiin. (Salonen henkilökohtainen tiedoksianto 7.3.2016.)

Haastateltava kertoi, että yrityksen tuotteita kuljettavilta kuljettajilta vaaditaan kuorma- tai yhdistelmäajoneuvon ajo-oikeus (C tai CE tason kortti). Kaikilta tehdasalueella työskenteleviltä vaaditaan työturvallisuuskortti. Lisäksi kuljettajalta vaaditaan ADR-ajolupa, jos hän kuljettaa vaaralliseksi aineeksi luokiteltua hartsia tai lipeää. On myös suositeltavaa, että kuljettaja on käynyt yrityksen järjestämän koulutuksen. Haastateltava totesikin, että aina, kun uusi kuljetusliike aloittaa työskentelemään tehdasalueella tai kuljettamaan kohdeyrityksen tuotteita, pidetään kuljettajille perehdytyskoulutus yrityksestä, sen tuotteista, toimintatavoista ja turvallisuusvaatimuksista. (Salonen henkilökohtainen tiedoksianto 7.3.2016.)

Haastattelun avulla selvitettiin aiemmin järjestetyn koulutuksen sisältöä ja sen järjestämiseen liittyviä asioita. Yrityksen järjestämä koulutus on sisältänyt yrityksen yleisesittelyn, tuote-esittelyn, tuotteiden ominaisuuksien läpikäynnin sekä tehdasalueen turvallisuusmääräykset. Lisäksi koulutus on sisältänyt interaktiivisen osuuden, jossa on ollut yleistä keskustelua ja tehdaskierros. Koulutuksen järjestäjänä on toiminut kohdeyrityksen logistiikkaosasto. Koulutus on toteutettu niin, että se on järjestetty aina, kun uusi kuljetusliike on aloittanut yrityksen alihankkijana. Koulutuksia on pyritty järjestämään myös aina, jos toiminta tehdasalueella on muuttunut, tai jos edellisestä koulutuksesta on kulunut kauan. Yrityksen pyrkimyksenä on ollut järjestää kaksi koulutusta vuodessa. Haastattelussa tuli ilmi, että koulutuksia on ollut hankala järjestää arkisin, koska silloin se on kuljettajien työajasta pois. Koulutukset on sen vuoksi ollut pakko järjestää pääasiassa lauantaisin. (Salonen henkilökohtainen tiedoksianto 7.3.2016.)

Haastattelun avulla selvitettiin koulutuksen kehittämisen tavoitteita. Kuljettajakoulutusten kehittämisen päätavoitteena on yrityksen turvallisuuden parantaminen ja työtapaturmattomuuden ylläpitäminen. Selvisi, että koulutuksen kehittämisellä tavoitellaan sitä, että saataisiin koulutuksia houkuttelevammiksi. Tavoitteena on, että kuljetusliike suostuu lähettämään kuljettajiaan koulutuksiin helpommin, jos se käy pakolliseksi ammattipätevyyttä ylläpitäväksi jatkokoulutuspäiväksi, koska kuljettajien tulee suorittaa jatkokoulutus joka tapauksessa viiden vuoden ajanjaksoissa. Tavoitteena on, että kehitetystä koulutuksesta tulisivat hyötymään kaikki osapuolet: kuljettajan työ helpottuu, yrityksen työturvallisuusriskit pienenevät ja koulutukset ovat taloudellisia kuljetusliikkeelle. Haastateltava suunnitteli, että jatkokoulutusta markkinoitai-

siin vain yrityksen käyttämille kuljetusliikkeille ja se olisi ilmainen tai järjestettäisiin pelkän Liikenteen turvallisuusviraston kirjaamismaksun hinnalla. Hän perusteli valinnan sillä, että yritys haluaa luoda palkitsevia ja pitkäaikaisia kumppanuussuhteita. (Salonen henkilökohtainen tiedoksianto 7.3.2016.)

Haastattelun aikana suunniteltiin uuden koulutuksen järjestämiseen liittyviä asioita. Uutta koulutusta tultaisiin järjestämään kaksi kertaa vuodessa tai useammin. Kävi ilmi, että koulutus mahdollisesti järjestettäisiin yhteistyössä LogiSteering Oy:n tai muun konsultin kanssa. Kohdeyritys tarjoaisi koulutuksen kuljetusliikkeille ja kustantaisi itse kulut ja palkkiot koulutuskeskukselle ja kouluttajille. Haastateltava ehdotti, että koulutus voisi sisältää 1,5 h kohdeyrityksen osuutta, jonka pitäisi yrityksen edustaja. Tämä osuus voisi sisältää tietoa yrityksestä, toimintatavoista, tuotteista ja turvallisuusasioista. Lopun koulutuksen tulisi pitämään ulkopuolinen kouluttaja ja aihealueina voisi olla esimerkiksi osuus liittyen kansainvälisiin kuljetuksiin, säiliöliikenteen erityispiirteisiin, ensiapuun tai alkusammutukseen, turvallisuuteen tai tekniikkaan. Koulutuksen kesto tulisi olemaan 7 h. Näitä haastateltaessa selvinneitä tavoitteita hyödynnetään kehityssuunnitelmassa ja koulutusohjelmaehdotuksessa. (Salonen henkilökohtainen tiedoksianto 7.3.2016.)

7.2 Jatkokoulutuksen järjestäminen – Haastateltavana Olli Tiainen

Jatkokoulutuksen järjestämistä ja vaadittavia käytännön toimia selvitettiin haastatteleamalla LogiSteering Oy:n toimitusjohtaja Olli Tiaista. LogiSteering Oy on koulutuskeskus, joka järjestää Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymiä, kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyysdirektiivin mukaisia jatkokoulutuksia. Haastateltava, LogiSteering Oy:n toimitusjohtaja Olli Tiainen, toimii myös itse kouluttajana. Hän kertoi, että yritys järjestää ammattikuljettajille jatkokoulutuksia, jotka ovat Liikenteen turvallisuusviraston ammattipätevyyspäiviksi hyväksymiä. Yritys järjestää yleisiä jatkokoulutuksia kaikille ammattikuljettajille, mutta myös tilauksesta ja asiakaskohtaisesti räätälöiden. Jatkokoulutusten lisäksi yritys antaa myös muuta opetusta. Esimerkkejä yrityksen järjestämistä koulutuksista ovat työturvakoulutus, tulityökoulutus ja tieturvakoulutus. Jatkokoulutukseen voi osallistua maksimissaan 40

osallistujaa ja niitä järjestetään noin kaksi tai kolme viikossa. (Tiainen henkilökohtainen tiedoksianto 14.3.2016.)

Haastateltava kertoi, että heidän järjestämien jatkokoulutusten osa-alueina ovat kaikki Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymät koulutusohjelmat. Heidän järjestämänsä jatkokoulutukset ovat aina kuljettajan ammattitaitoa edistäviä. Hän kertoi, että aiheet voivat liittyä esimerkiksi turvallisuuteen, lainsäädäntöön, kuormaukseen tai purkamiseen, ajo- ja lepoaikoihin tai työhyvinvointiin. Jatkokoulutukset he järjestävät kokonaan itse tai yhteistyössä alihankkijan kanssa. Haastateltaessa selvisi, että jatkokoulutuksissa voi käyttää ketä tahansa kouluttajaa – kouluttajalla ei tarvitse olla Liikenteen turvallisuusviraston hyväksyntää. (Tiainen henkilökohtainen tiedoksianto 14.3.2016.)

Selvitettäessä käytännön toimia, haastateltava kertoi, että koulutusohjelman hyväksyttäminen käy kätevästi noudattamalla ohjeita, jotka löytyvät Liikenteen turvallisuusviraston verkkosivuilta. Ensin tulee luoda runko jatkokoulutusohjelmalle. Hyvänä apuna voi käyttää verkkosivuilta löytyviä, valmiiksi hyväksytyjä pohjia tai käyttää jo hyväksyttyä koulutusohjelmaa. Tässä tapauksessa valmista pohjaa ei löydy, joten tulee luoda uusi. Haastateltava suositteli, että kun pohja on luotu, tulee tarkentaa osa-alueita, miettiä opetusmenetelmiä ja käytettäviä kouluttajia ja täyttää verkkosivuilta löytyvä lomake. Lomakkeessa on kerrottu vaadittavat tarkennukset. Haastateltaessa selvisi, että jatkokoulutuksia valvoo Liikenteen turvallisuusviraston ja Ajo-varman edustajat. Valvonta tapahtuu jatkokoulutuspäiville tehtävien pistokokeiden muodossa. (Tiainen henkilökohtainen tiedoksianto 14.3.2016.)

Haastattelun avulla selvitettiin, mitkä asiat tulee ottaa huomioon uutta jatkokoulutusohjelmaa luotaessa. Selvisi, että kohdeyritykselle uutta jatkokoulutusohjelmaa luotaessa tulee ottaa huomioon se, että koulutus on kuljettajan ammattitaitoa edistävää koulutusta. Haastateltava antoi vinkin, että jatkokoulutuspäivän voisi jakaa esimerkiksi seitsemään 45 minuutin jaksoon. Haastateltava korosti, että sisällön tulee olla asiaa, ei turhaa ajankulutusta. Myös nämä haastattelun aikana ilmenneet asiat otetaan huomioon kehityssuunnitelmaa tehtäessä ja koulutusohjelmaa luotaessa. (Tiainen henkilökohtainen tiedoksianto 14.3.2016.)

7.3 Toimintaohjeet

Teoriaosuuden, haastatteluiden ja käydyn palaverin perusteella tutkimuksen tekijä loi yritykselle selkeät toimintaohjeet kuljettajakoulutuksen kehittämiseksi. Seuraavaksi esitellään tutkimustulokseksi saadut toimintaohjeet.

Haastatteluiden ja teorian perusteella ja niitä analysoimalla tutkimustulokseksi saatiin, että tavoitteeseen päästään kehittämällä runko jatkokoulutuksessa käytettävälle opetusohjelmalle ja hyväksyttämällä se Liikenteen turvallisuusvirastossa. Hyväksyttäminen tapahtuu Liikenteen turvallisuusviraston verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella E701 (Liite 2). Lomakkeen mukaan tulee liittää koulutusohjelmaehdotus.

Haastatteluista kävi ilmi, että kohdeyritystä ei tarvitse hyväksyttää koulutuskeskukseksi, koska jatkokoulutukset tullaan toteuttamaan yhteistyössä LogiSteering Oy:n toimitusjohtaja Olli Tiaisen kanssa. Yhteistyöstä sovittiin haastattelujen jälkeen järjestetyssä palaverissa, johon osallistui kohdeyrityksen logistiikkapäällikkö Jussi Salonen, LogiSteering Oy:n toimitusjohtaja Olli Tiainen sekä tutkimuksen tekijä. LogiSteering Oy on hyväksytty Liikenteen turvallisuusvirastossa koulutuskeskukseksi ja voi vastata jatkokoulutuspäivien järjestämisestä. Jatkokoulutuksia järjestettäessä riittää, että koulutuksesta vastaavalla koulutuskeskuksella on hyväksyntä. Jatkokoulutuksessa osuuksia pitävillä kouluttajilla ei tarvitse olla Liikenteen turvallisuusviraston hyväksyntää.

Teorian ja haastattelujen perusteella saatu toimintaohje on, että kohdeyritykselle tulee luoda koulutusohjelma, jota jatkokoulutus noudattaa. Tutkimukseen perustuen koulutusohjelman tulee olla Liikenteen turvallisuusviraston ja ammattipätevyysdirektiivin mukainen. Palaverissa sovittiin, että koulutuskeskuksen edustajana Olli Tiainen ottaa yhteyttä Liikenteen turvallisuusvirastoon, kun jatkokoulutusohjelmaehdotus on saatu valmiiksi. Koulutusohjelma tulee hyväksyttää hakemuksella Liikenteen turvallisuusvirastossa lomakkeella E701 (Liite 2).

Hakemuksessa ilmoitetaan tiedot hakijasta: hakijan nimi, osoite, yhteyshenkilö, sähköpostiosoite ja puhelinnumero. Seuraavaksi täytetään tiedot koulutusohjelmasta: koulutusohjelman nimi, onko kyseessä jatkokoulutus vai perustason koulutus, koulu-

tusohjelman kesto, koskeeko koulutus tavaraliikennettä (kuorma-auton kuljettajat) vai henkilöliikennettä (linja-auton kuljettajat) sekä tieto, sisältyykö koulutukseen ennakoin ajon osuus ja sen kesto. Lopuksi hakemus allekirjoitetaan ja palautetaan lomakkeessa mainittuun osoitteeseen. Lomakkeen liitteenä tulee olla koulutusohjelmaehdotus. Kun lomake on täytetty, tarvittavat liitteet hankittu ja lähetetty Liikenteen turvallisuusvirastoon, odotetaan hyväksynnän etenemistä. Hakemuksen käsitelyaika on noin yksi kuukausi.

Kun jatkokoulutusohjelma on hyväksytty, tulee ennen ensimmäisen jatkokoulutuksen järjestämistä toimittaa Ajovarman palvelupisteeseen kurssi-ilmoitus lomakkeella E704 (Liite 3) kymmenen vuorokautta ennen koulutusta. Jatkokoulutuksen jälkeen tulee toimittaa Ajovarmalle ilmoitus kurssin suorittaneista lomakkeella E705 (Liite 4). Se tulee toimittaa kahden viikon kuluessa. Jatkokoulutuksen tulee aina olla direktiivien mukainen. Liikenteen turvallisuusviraston ja Ajovarman edustajat valvovat jatkokoulutuspäiviä tekemällä satunnaisia pistokokeita.

7.4 Koulutusohjelmaehdotus

Tutkimuksen tekijä loi kohdeyritykselle koulutusohjelmaehdotuksen, joka noudattaa teoriaosuudessa selvinneitä vaatimuksia ja vastaa empiriaosuudessa esiin tulleita tavoitteita. Koulutusohjelmaehdotus on luotu täysin tutkimuksen teoriaosuuden ja haastattelujen perusteella. Seuraavaksi esitellään luotu koulutusohjelmaehdotus. Ehdotus on lähetetty Liikenteen turvallisuusviraston hyväksyttäväksi hakemuslomakkeen liitteenä.

Ensin tutkitaan, mitä koulutusohjelman tulee teoriaan pohjautuen sisältää. Koulutusohjelmaehdotuksessa tulee olla koulutusohjelman nimi. Nimen tulee olla kuvaava. Ehdotuksessa tulee olla näkyvillä koulutukselle asetetut tavoitteet. Tavoitteet voivat kuvata esimerkiksi sitä, mitä kuljettajilta odotetaan koulutuksen suorittamisen jälkeen. Tavoitteet kuvaavat, mitä koulutuksessa on tarkoitus oppia. Ehdotuksen tulee sisältää tavoitelausekkeet, jotka ovat oppiaineiden luettelon mukaiset. Järjestettävän koulutuksen kohderyhmä tulee ilmoittaa. Koulutusohjelmaehdotuksessa tulee ilmoit-

taa käytettävät opetusmenetelmät ja koulutuksen kesto. Loppuun tulee liittää koulutusohjelman tarkka sisältö.

Liikkeelle lähdetään aluksi siitä, että kohdeyritykselle luodaan yksi jatkokoulutuksen koulutusohjelma, joka voidaan hyväksyttää Liikenteen turvallisuusvirastossa. Järjestettävä jatkokoulutus tulee olemaan asiasisältöinen ja mielekäs kokonaisuus ilman tarpeetonta tietoa. Siihen tulee sisältymään myös interaktiivinen osuus, jonka aikana vastaanotetaan kehitysideoita kuljettajilta. Kuljettajat ovat merkittävässä asemassa turvallisuuden parantamisessa, jonka vuoksi heidän kokemuksensa ovat erittäin tärkeitä. Jatkokoulutuksia tullaan järjestämään kuljettajille, jotka vievät tehtaalta tavaraa ja kuljettajille, jotka tuovat tehtaalle tavaraa. Molemmille järjestettävä koulutus tulee noudattamaan samaa hyväksyttävää runkoa. Haastattelun ja palaverin perusteella päädyttiin siihen, että kohdeyritys tarjoaa koulutuksen ja se on suunnattu vain kohdeyrityksen käyttämille, sen hyväksymille kuljetusliikkeille.

Jatkokoulutuksen runko voisi koostua 45 minuutin mittaisista oppitunneista, joiden teemat vaihtelisivat. Jokainen teema tulisi olemaan tarkoin mietitty ja hyödyllinen ammattipätevyyden ylläpidon kannalta. Esimerkkirunko voisi olla seuraavanlainen: Yksi 45 minuutin osuus olisi kohdeyrityksen osuus, jonka pitäisi kohdeyrityksen edustaja. Tämä osuus sisältäisi yleistä tietoa yrityksestä ja sen tuotteista, yrityksen toiminnasta ja erityisesti tehdasalueen turvallisuustoimista ja käytännöistä. Seuraava osuus olisi kahden 45 minuutin pituinen, ja se käsittelisi työhyvinvointia. Tämän osuuden kouluttajana toimisi ulkopuolinen fysioterapeutti, joka kertoisi esimerkiksi ergonomiasta, istumisen vaikutuksista, ravinnosta, liikunnasta ja levosta. Seuraava osuus olisi myös kahden 45 minuutin pituinen kokonaisuus koskien työturvallisuutta, kouluttajana Olli Tiainen LogiSteering Oy:stä. Tässä osuudessa paneuduttaisiin tarkemmin työturvallisuuteen ja sen parantamisen keinoihin. Osuus sisältäisi interaktiivisen osuuden, jonka aikana kuljettajat pääsisivät tuomaan esille omat kehitysideansa työturvallisuuden parantamiseksi ja kehittämiseksi. Viimeinen osuus koskisi kuljetuskalustoa ja olisi myös kahden 45 minuutin kestoinen. Osuuden kouluttajana toimisi Olli Tiainen. Tässä osuudessa voisi mahdollisesti esitellä kuljetuskalustoon liittyviä uutuuksia, jolloin kouluttajana voisi ainakin osittain toimia toimittajan edustaja tai muu asiantuntija.

Esimerkkirunko on vaatimusten mukainen, yhteensä 7 tunnin pituinen ja sisältää ammattipätevyyttä edistäviä aiheita. Esimerkkirunko perustuu tutkimuksen teoriaosaan ja haastatteluihin. Koulutusohjelman nimi on Alihankkijakuljettajien turvallisuuskoulutus (Forchem Oy). Nimeen päädyttiin konsultoimalla Olli Tiaista ja Jussi Salosta. Tavoitteina on, että kuljettajat perehdytetään työskentelemään tehdasalueella vaadittavalla tavalla, jotta työturvallisuusriskejä saataisiin minimoitua. Kuljettaja tuntee tehdasalueen turvallisuusohjeet ja noudattaa niitä sekä vähentää työskentelyläään työturvallisuusriskien syntyä. Koulutus antaa valmiudet työhyvinvoinnin lisäämiselle. Kuljettajilla on mahdollisuus vaikuttaa tehdasalueen turvallisuusjärjestelyihin interaktiivisen osuuden aikana. Koulutus esittelee kuljetuskaluston uutuudet ja antaa tietoa ajankohtaisista asioista.

Ammattipätevyysdirektiivin (2003/59/EY) liitteessä 1 olevan oppiaineiden luettelon mukaiset tavoitelausekkeet ovat seuraavat: 1.2 tavoite tuntea hallintalaitteiden tekniset ominaisuudet ja toiminta ajoneuvon hallitsemiseksi, kulumisen minimoimiseksi ja toimintahäiriöiden ennaltaehkäisemiseksi, 1.4 tavoite osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti, 3.1 tavoite tiedostaa liikenteeseen ja työtapaturmiin liittyvät riskit, 3.3 tavoite pystyä ennalta ehkäisemään fyysiset riskit, 3.4 tavoite tiedostaa fyysisen ja henkisen suorituskyvyn merkitys ja 3.6 tavoite osata käyttäytyä yrityksen imagoa tukevalla tavalla. Kohde-ryhmänä ovat kuorma-auton kuljettajat. Opetusmenetelmänä käytetään teoriaopetusta. Koulutuksen kesto on 7×45 minuuttia. Koulutusohjelman sisältö on ylläolevan esimerkkirungon mukainen.

Tutkimuksen tekijän luoma valmis koulutusohjelmaehdotus, jota on käytetty hakemuslomakkeessa, on tämän opinnäytetyön liitteenä (Liite 7). Siitä voi ottaa myös mallia tulevaisuudessa, jos muita jatkokoulutusohjelmia halutaan hyväksyttää Liikenteen turvallisuusvirastossa.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tutkimuksen edetessä lopputulokseksi tuli, että kaikkia alun perin selvitettyjä toimenpiteitä ei tarvinnut tehdä. Kohdeyrityksen yhteistyökumppani on hyväksytty koulutuskeskus, jolloin kohdeyrityksen jatkokoulutus tullaan järjestämään tämän vastuulla. Toteutettavaksi jäi opetusohjelman luominen jatkokoulutukselle ja sen selvittäminen, miten hyväksyttäminen tehdään. Vaikka tutkimuksesta jäi koulutuskeskuksen hyväksyttäminen pois, on se silti tutkimuksen kannalta olennaista käydä läpi. Näin kohdeyrityksellä on valmiudet hakea koulutuskeskuksen asemaa, jos se tulisi tulevaisuudessa tarpeelliseksi. Myös ammattipätevyyteen ja peruskoulutukseen liittyvä teorian tieto ja lakiasiat ovat tutkimuksen kannalta merkittävän tärkeitä, vaikka tutkimus käsittelee pelkästään jatkokoulutusta. Tutkimuksesta on rajattu pois kaikki epäolennainen tieto ja keskitytty ainoastaan tutkimukselle merkittäviin asioihin.

Tutkimuksen tuloksena saatiin aikaan kohdeyritykselle valmis runko jatkokoulutuksen koulutusohjelmaehdotukseksi (Liite 7). Koulutusohjelma on hyödyllinen niin kohdeyritykselle, kuljetusliikkeille sekä koulutukseen osallistuville kuljettajille. Koulutusohjelmaehdotus voidaan hyväksyttää sellaisenaan Liikenteen turvallisuusvirastossa. Tutkimuksessa päästiin tavoitteeseen, joka oli luoda toimintaohjeet ja kehityssuunnitelma sekä tehdä tarpeiden pohjalta koulutusohjelmaehdotus.

Tavoitteeseen pääsyn lisäksi tutkimus eteni niin pitkälle, että jatkokoulutusohjelman hyväksyntää haettiin Liikenteen turvallisuusvirastosta ja hakemuslomakkeen liitteeksi laitettiin tutkimustuloksena aikaansaatu koulutusohjelmaehdotus (Liite 7). Hakemuksen käsittelyaika on Liikenteen turvallisuusviraston internet-sivujen mukaan kuukausi. Liikenteen turvallisuusviraston internet-sivuilla on julkaistu kaikki hyväksytyt ammattipätevyyden jatkokoulutusohjelmat. Vuonna 2016 hyväksytyjen ammattipätevyyden jatkokoulutusohjelmien kohdasta voi käydä tarkistamassa, onko tutkimuksen tuloksena saatu jatkokoulutusohjelma hyväksytty.

Vuoden 2016 ammattipätevyyden jatkokoulutusohjelmat löytyvät menemällä Liikenteen turvallisuusviraston internet-sivuille (www.trafi.fi), valitsemalla ylävalikosta

kohdan ”Tieliikenne”, siirtymällä alavalikosta kohtaan ”Ammattiliikenne” ja valitsemalla ”Kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyys” ja valitsemalla sen alta kohta ”Kouluttaja”. Hyväksytyt jatkokoulutusohjelmat löytyvät sivun oikeasta reunasta vuosiluvuittain otsikon ”Ammattipätevyyden jatkokoulutusohjelmat” alta.

Näitä ohjeita noudattamalla yritys voi halutessaan tulevaisuudessa helposti luoda ja hyväksyttää lisää jatkokoulutusohjelmia. Tämän kehityksen ja kehitetyn jatkokoulutuksen vaikutukset tulevat näkymään pitkällä aikavälillä, kun koulutuspäiviä on ehditty järjestää useampia kappaleita. Tulevaisuudessa yrityksen olisi hyödyllistä suorittaa jatkotutkimusta koulutuksen toteutumisesta, järjestämisen onnistumisesta sekä kehitetyn jatkokoulutuksen vaikutuksista kohdeyritykselle. Toisena jatkotutkimuksen aiheena voisi olla se, voisiko luotua jatkokoulutusohjelmaa kehittää ja parantaa entisestään vai onko se toimiva kokonaisuus sellaisenaan.

Tutkimus ja sen toteutus on kohdeyritykselle erittäin ajankohtainen ja se vastasi täydellisesti kohdeyrityksen tarpeeseen. Tutkimustulokset ovat konkreettisia ja tutkimus eteni suunnitelmien mukaan. Tutkimus on erittäin käytännönläheinen ja hyvin yhteydessä työelämään. Tutkimuksesta on hyötyä niin kohdeyritykselle, kuin mahdollisesti myös muille tahoille, joilla on samat tavoitteet.

LÄHTEET

Ajokorttilaki. 2011. L 24.4.2011/386.

Ajovarma Oy:n www-sivut. Viitattu 26.3.2016. www.ajovarma.fi

Forchem Oy:n www-sivut. Viitattu 3.3.2016. www.forchem.com

Heiskanen, E. 2012. ADR-kuljettajan käsikirja 2011–2013. Palokka: Suomen Kuljetusturva Ky.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2004. Tutkimushaastattelu. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2015. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Jyväskylä: Yliopistopaino.

Kemianteollisuus ry:n www-sivut. Viitattu 10.3.2016. www.kemianteollisuus.fi

Kuljettajan käsikirja 2011. 2011. Helsinki: Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL.

Liikenteen turvallisuusviraston www-sivut. Viitattu 10.3.2016. www.trafi.fi

Reimi, V. & Saarela, J. 2012. Logistiikan perusteita ammattikuljettajakoulutukseen. Helsinki: Opetushallitus.

Salonen, J. 2016. Logistiikkapäällikkö, Forchem Oy. Rauma. Haastattelu 7.3.2016. Haastattelijana Sarita Ojala. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Tiainen, O. 2016. Toimitusjohtaja, LogiSteering Oy. Kangasniemi. Haastattelu 14.3.2016. Haastattelijana Sarita Ojala. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Valtioneuvoston asetus kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä. 2007. A31.5.2007/640.

Vilkka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

Pdf-ohje - Pdf-Instruktion

Tyhjennä lomake - Töm blanketten

☐ Koulutuskeskuksen hyväksyminen
Kuljettajien ammattipätevyyskoulutus
Godkännande av utbildningscentrum
Föräres utbildning för yrkeskompetens

☐ Opetustoiminnasta vastaavan johtajan hyväksyminen/ilmoitus
Instruktörers utbildning för yrkeskompetens/anmälan
Kuljettajien ammattipätevyyskoulutus
Föräres utbildning för yrkeskompetens

Haettavan luvan tyyppi Tillståndstyp som ska ansökas

☐ Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyys
Yrkeskompetensutbildning för lastbils- och bussförare

☐ Taksikuljettajankoulutus
utbildning för taxiförare

Hakija Sökande

Hakijan yhteystiedot Sökandens kontakt- information	Yhteisön nimi Samfundets namn	Y-tunnus FO-nummer
	Osoite Adress	
	Yhteyshenkilö Kontaktperson	
	Sähköpostiosoite E-postadress	
	Puhelin Telefon	Faksi Fax
	Internet-kotisivu Websida	

Opetustoiminnasta vastaava johtaja Föreståndare som ansvarar för undervisningsverksamheten

Vastaavan henkilön yhteystiedot Ansvarig persons kontakt- information	Nimi Namn	Henkilötunnus Personbeteckning
	Puhelin Telefon	Matkapuhelin Telefon
	Sähköpostiosoite E-postadress	
	Koulutuslupa vastaava pätevyys: (todistus jäljennöset liitteinä) Kompetens som överensstämmer med utbildningstillståndet (betygskopior bifogas)	
	<p>Onko hakijalla Opetusministeriön koulutuksen järjestämislupa tai harjoitustoimen lupa (kuorma- ja linja-auton kuljettajan ammattipätevyyskoulutus) Har den sökande undervisningsministeriets tillstånd att anordna utbildning eller bedriver den sökande utbildningsverksamhet med ministeriets tillstånd (lastbils- och bussförares utbildning för yrkeskompetens)</p> <p>☐ Kyllä Ja ☐ Ei Nej</p>	

Haettavan luvan maakunta Landskap tillstånd ska ansökas	Koskee vain taksikuljettajien koulutusta. Berör endast utbildning för taxiförare.									
	☐ 1. Uusimaa	☐ 5. Häme	☐ 9. Etelä-Karjala	☐ 13. Keski-Suomi	☐ 17. Pohjois-Pohjanmaa	☐ 2. Varsinais-Suomi	☐ 6. Pirkanmaa	☐ 10. Etelä-Savo	☐ 14. Etelä-Pohjanmaa	☐ 18. Kainuu
Haettavat lupatyytit Tillståndstyper som ska ansökas	☐ 3. Itä-Uusimaa	☐ 7. Päijät-Häme	☐ 11. Pohjois-Savo	☐ 15. Pohjanmaa	☐ 19. Lappi	☐ 4. Satakunta	☐ 8. Kymenlaakso	☐ 12. Pohjois-Karjala	☐ 16. Keski-Pohjanmaa	☐ 20. Helsinki
	<p>Valitse lupatyyppi Välj tillståndstyp</p> <p>☐ Perustason koulutuslupa ☐ Jatkokoulutuslupa (kuorma- ja linja-auton kuljettajan ammattipätevyyskoulutus)</p> <p>☐ Tillstånd för grundläggande utbildning ☐ Fortbildningstillstånd (lastbils- och bussförares utbildning för yrkeskompetens)</p>									
Allekirjoitus Underskrift	<p>Paikka ja pvm Ort och datum</p> <p>Allekirjoitus ja nimenselvennys Underskrift och namnförtydligande</p>									

Pakolliset liitteet:

- koulutusohjelma
- opetustoiminnasta vastaavan johtajan pätevyys
- kauppa- tai yhdistysrekisteriote
- selvitys opetustiloista ja välineistä
- selvitys edellytyksistä hakemuksessa tarkoitetun koulutuksen järjestämiseen

Obligatoriska bilagor:

- Utbildningsprogram
- kompetens hos den föreståndare som ansvarar för undervisningsverksamheten
- handels- eller föreningsregisterutdrag
- utredning av undervisningslokaler och redskap
- utredning av förutsättningar för att anordna den utbildning som avses i ansökan

Liitteet: ☐ kpl
Bilagor: ☐ st.

Palautusosoite:
Liikenteen turvallisuusvirasto
PL 320, 00101 Helsinki
Faksi 020 618 5095
ammattiliikenne@trafi.fi

Trafiksäkerhetsverket
PB 320, 00101 Helsingfors
Fax 020 618 5095
ammattiliikenne@trafi.fi

E702 - 12/2009

Liikenteen turvallisuusvirasto, PL 320, 00101 Helsinki • www.trafi.fi • Y-tunnus 1031715-9
Trafiksäkerhetsverket, PB 320, 00101 Helsingfors • www.trafi.fi • FO-nummer 1031715-9

Tulosta - Skriv ut blanketten

Pdf-ohje • Pdf-instruktion

Tyhjennä lomake • Töm blanketten

Liikenteen turvallisuusvirasto
Trafiksäkerhetsverket

HAKEMUS
**Koulutusohjelman hyväksyminen
Kuorma- ja linja-autonkuljettajien
ammattipätevyys koulutus**
ANSÖKNING

Godkännande av utbildningsprogram
Yrkeskompetensutbildning för förare

Hakija Sökande

Yhteystiedot Kontakt- information	Hakijan nimi Sökandens namn
	Lähiosoite Adress
	Postinumero ja -toimipaikka Postnummer och -anstalt
	Yhteyshenkilö Kontaktperson
	Sähköpostiosoite E-postadress
	Puhelin Telefon
Koulutus- ohjelma Utbildnings- program	Koulutusohjelman nimi Namnet av utbildningsprogram
	☐ Jatkokoulutus Fortbildning ☐ Perustason koulutus Grundläggande utbildning
	Koulutusohjelman kesto Varaktighet av utbildningsprogram
	☐ Tavaraliikenne ☐ Henkilöliikenne ☐ Perustason koulutus Grundläggande utbildning
	Jatkokoulutus Fortbildning ☐ 7 h ☐ 14 h ☐ 21 h ☐ 28 h ☐ 35 h
	Ennakon ajan koulutuksen osuus jatkokoulutusohjelmassa Andel av förtutseende körsätt i fortbildningsprogram
	☐ 0 h ☐ 3,5 h ☐ 7 h
Allekirjoitus Underskrift	Paikka ja pvm Ort och datum
	Allekirjoitus ja nimeselvennys Underskrift och namnförtydligande

Pakolliset liitteet: koulutusohjelmaehdotus
Obligatoriska bilagor: förslag till utbildningsprogram

Liitteet: kpl
Bilagor: st

Tulosta • Skriv ut

Palautusosoite: Liikenteen turvallisuusvirasto
Kirjaamo
PL 320
00101 Helsinki
kirjaamo@trafi.fi

Trafiksäkerhetsverket
Registratorskontoret
PB 320
00101 Helsingfors
kirjaamo@trafi.fi

Pdf-ohje • Pdf-instruktion

Tyhjennä lomake • Töm blanketten

Liikenteen turvallisuusvirasto
Trafiksäkerhetsverket

ILMOITUS

ANMÄLAN

Ammattipätevyyskoulutuksen pitämisestä

Ordnanad av yrkeskompetens utbildningen

☐ Kuorma- ja linja-autonkuljettajat
Lastbils- och bussförare

☐ Taksinkuljettajat
Taxiförare

☐ Perustasonkoulutus
Grundläggande utbildning

☐ Jatkokoulutus
Fortbildning

Koulutuskeskus Utbildningscentrum

Yhteystiedot Kontakt- information	Koulutuskeskuksen nimi Utbildningscentrums namn		Koulutuskeskuskoodi Utbildningscentrumkod
	Osoite Address		Toimilupa Tillstånd
			☐ Trafi ☐ OKM
Koulutus- tilaisuus Utbildnings- evenemang	Koulutustilaisuuden yhteyshenkilö Kontaktperson för utbildningsevenemang		
	Sähköpostiosoite E-postadress		
	Puhelin Telefon		
	Koulutusohjelman nimi Namnet för utbildningsprogram		
	Koulutusohjelman diaarinumero Utbildningsprogramms diarium	Ennakoivan ajan koulutuksen osuus Andel av förutseende körsätt i fortbildning	
		☐ 0 h 0 t	☐ 3,5 h 3,5 t ☐ 7 h 7 t
	Koulutuspaikka Utbildningsplats		
	Koulutuspaikan osoite Address för utbildnings plats		
	Koulutuksen ajankohta Tidpunkt för utbildningen:		
Päivämäärä Datum	Koulutuksen aloituskellonaika Klockslag när skolningen börjar	Koulutuksen päättymiskellonaika Klockslag när skolningen slutar	
Osallistujien määrä (arvio) Antal deltagare (uppskattning)			
Lisätietoja Tilläggsuppgifter			

Litteet: kpl
Bilagor: st.

Tämä ilmoitus on jätettävä palautusosoitteeseen viimeistään 10 vuorokautta ennen koulutusta.
Den här anmälan ska skickas till returadressen senast 10 dygn före utbildningen.

Opetuksesta vastaava johtaja

Föreståndare som ansvarar för undervisningsverksamheten

Allekirjoitus Underskrift	Paikka ja päivämäärä Ort och datum	Allekirjoitus ja nimenselvennys Underskrift och namnförtydligande

Palautusosoite: Koulutuspaikkaa lähin Ajovarman ammattiliikenteen palvelupiste.
Returadress: Ajovarmas kontor för yrkestrafik närmast utbildningsplatsen

Liikenteen turvallisuusvirasto, PL 320, 00101 Helsinki • www.trafi.fi • Y-tunnus 1031715-9
Trafiksäkerhetsverket, PB 320, 00101 Helsingfors • www.trafi.fi • FO-nummer 1031715-9

Tulosta • Skriv ut

Liikenteen turvallisuusvirasto
Trafiksäkerhetsverket

Pdf-ohje • Pdf-instruktion

Tyhjennä lomake • Töm blanketten

Ilmoitus koulutuksen suorittaneista
Anmälan av dem som har avlagt utbildning
Kuljettajien ammattipätevyyden jatkokoulutus
Fortbildning för förarens yrkeskompetens

Koulutuskeskus Utbildningscentrum

☐ Kuorma- ja linja-autonkuljettajat
Lastbils- och bussförare

☐ Taksikuljettajat
Taxiförare

Yhteystiedot Kontakt- information	Koulutuskeskuskoodi Utbildningscentrumkod	Yhteisön nimi Samfundets namn	
	Koulutusohjelma Utbildningsprogram		
	Koulutusohjelman diaarinumero Utbildningsprogrammets diarienummer		
	Kesto, päivää (ä 7 h) (koskee vain kuorma- ja linja-autoja) Varaktighet, dagar (ä 7 h) (berör endast lastbilar och bussar)	Ennakoivan ajon osuus (koskee vain kuorma- ja linja-autoja) Andel av förutseende körning (berör endast lastbilar och bussar)	
		☐ 0 pv ☐ 1/2 pv ☐ 1 pv ☐ 0 dagar ☐ 1/2 dag ☐ 1 dag	
	Koulutuksen kesto (koskee vain taksia) Kursens varaktighet (gäller endast taxibilar)	Yhteyshenkilö Kontaktperson	
	☐ 3h ☐ 4h ☐ 7h		
	Ajan kohta Tidpunkt	Paikkakunta Ort	
	Puhelin Telefon	Faksi Fax	
	Sähköposti E-postadress		
Koulutetut Utbildade personer	Koulutettujen lukumäärä Antal utbildade personer	<input type="text"/> kpl <input type="text"/> st.	
	Koulutetun nimi Den utbildades namn	Henkilötunnus Personbeteckning	
Mikäli tila ei riitä, jatka seuraavalle sivulle. Om utrymmet inte räcker, fortsätt på följande sida			

Ilmoitus jätettävä kahden viikon kuluessa koulutuksen päättymisestä!
Anmälan skall lämnas inom två veckor efter avslutad utbildning!

Opetustoiminnasta vastaava johtaja Föreståndare som ansvarar för undervisningsverksamheten

Allekirjoitus Underskrift	Opetustoiminnasta vastaavan johtajan allekirjoitus Underskrift av den föreståndare som ansvarar för undervisningsverksamheten
	Paikka ja pvm Ort och datum
	Allekirjoitus ja nimenselvennys Underskrift och namnförtydligande

Palautusosoite: Palautetaan samaan Ajovarman raskaiden luokkien toimipisteeseen johon kurssi-ilmoitus on tehty
Returadress: Lämnas in på samma Ajovarnas verksamhetsställe för tunga fordonskategorier där kursanmälan gjordes.

Liikenteen turvallisuusvirasto, PL 320, 00101 Helsinki • www.trafi.fi • Y-tunnus 1031715-9
Trafiksäkerhetsverket, PB 320, 00101 Helsingfors • www.trafi.fi • FO-nummer 1031715-9

Tulosta • Skriv ut

Seuraava sivu • Följande sida

Teemahaastattelu 1

Haastattelija: Sarita Ojala

Haastateltava: Jussi Salonen, Forchem Oy:n logistiikkapäällikkö

Aika ja paikka: 7.3.2016 Rauma / Forchem Oy

Haastattelun aihealueet:

1. Taustat

- a. Miksi Forchem Oy järjestää kuljettajille koulutusta?
- b. Kenelle koulutukset on suunnattu? Kuljetusfirmat, yksityiset kuljettajat tms.
- c. Kuka koulutuksen kuljettajille kustantaa?

2. Kuljettajat

- a. Mitä Forchem Oy:n tuotteita kuljettavilta kuljettajilta vaaditaan? Kortit, pätevyudet tms.
- b. Onko koulutukset pakollisia käydä jos kuljettaa Forchem Oy:n tuotteita?

3. Nykyinen koulutus

- a. Mitä osa-alueita nykyinen koulutus sisältää?
- b. Miten koulutuksen järjestäminen on toteutettu?
- c. Kuinka usein koulutuksia on järjestetty?

4. Tavoitteena oleva koulutus

- a. Mitä koulutuksen kehittämisellä tavoitellaan?
- b. Kuinka usein kehitettyä koulutusta olisi tarkoitus järjestää?
- c. Miten koulutuksen järjestäminen tullaan toteuttamaan?
- d. Mitä osa-alueita uuden koulutuksen tulee sisältää tai mihin teemaan koulutus olisi hyödyllistä yhdistää?

Teemahaastattelu 2

Haastattelija: Sarita Ojala

Haastateltava: Olli Tiainen, LogiSteering Oy

Aika ja paikka:

Haastattelun aihealueet:

1. Taustatietoa

- a. Mitä LogiSteering Oy tekee?
- b. Missä asemassa toimit?

2. Koulutukset

- a. Millaisia koulutuksia yritys järjestää?
- b. Kenelle koulutukset on suunnattu? Millainen osallistujamäärä koulutuksissa on keskimäärin?
- c. Kuinka usein koulutuksia järjestetään?
- d. Ovatko koulutukset Trafin hyväksymiä ammattipätevyyden ylläpitoon soveltuvia jatkokoulutuksia? Mistä lähtien?
- e. Mitkä ovat koulutusten osa-alueet?
- f. Kuka koulutukset järjestää?

3. Hyväksyttäminen

- a. Miten koulutukset on saatu hyväksyttyä Trafissa? Mitä toimia piti tehdä?
- b. Valvooko koulutuksia jokin taho?
- c. Mitä kriteerejä koulutukselle on?

4. Vinkkejä kohdeyritykselle

- a. Mitä tulisi ottaa huomioon koulutuksia kehittäessä?
- b. Entä hyväksyttämisosessissa?
- c. Mikä voisi olla hyvä runko kohdeyrityksen kuljettajakoulutukselle?

ALIHANKKIJAKULJETTAJIEN TURVALLISUUSKOULUTUS (Forchem Oy)

Tavoite:	Kuljettajat perehdytetään työskentelemään tehdasalueella vaadittavalla tavalla, jotta työturvallisuusriskejä saataisiin minimoitua. Kuljettaja tuntee tehdasalueen turvallisuusohjeet ja noudattaa niitä sekä vähentää työskentelyllään työturvallisuusriskien syntyä. Koulutus antaa valmiudet työhyvinvoinnin lisäämiselle. Kuljettajilla on mahdollisuus vaikuttaa tehdasalueen turvallisuusjärjestelyihin interaktiivisen osuuden aikana. Koulutus esittelee kuljetuskaluston uutuudet ja antaa tietoa ajankohtaisista asioista.
Tavoitelausekkeet:	<p>1.2 tavoite: tuntee hallintalaitteiden tekniset ominaisuudet ja toiminta ajoneuvon hallitsemiseksi, kulutuksen minimoimiseksi ja toimintahäiriöiden ennaltaehkäisemiseksi</p> <p>1.4 tavoite: osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti</p> <p>3.1 tavoite: tiedostaa liikenteeseen ja työtapaturmiin liittyvät riskit</p> <p>3.3 tavoite: pystyä ennalta ehkäisemään fyysiset riskit</p> <p>3.4 tavoite: tiedostaa fyysisen ja henkisen suorituskyvyn merkitys</p> <p>3.6 tavoite: osata käyttäytyä yrityksen imagoa tukevalla tavalla</p>
Kohderyhmä:	Tehdasalueella työskentelevät kuorma-auton kuljettajat
Opetusmenetelmät:	Teoriaopetus, keskustelut, tehdaskierros, käytännön esimerkit
Koulutuksen kesto:	7 × 45 min

KOULUTUSOHJELMA

Yrityksen osuus

- Yleisesittely yrityksestä ja sen tuotteista
- Tuotteiden ominaisuudet kuljetustilanteessa
- Tehdasalueen turvallisuusmääräykset ja työturvallisuustavoitteet
- 0-tapaturmaa

Työhyvinvointi

- Ergonomian parantaminen
- Istumisen vaikutukset terveyteen
- Ravinnon ja liikunnan merkitys työhyvinvointiin
- Riittävä uni ja lepo

Työturvallisuus

- Turvalliset työtavat
- Riskien ennaltaehkäisy ja vaarojen tunnistaminen
- Työturvallisuuden parantamisen keinot
- Interaktiivinen osuus ja tehdaskierros

Kuljetuskalusto

- Kuljetuskaluston läpikäynti
- Ajoneuvotekniikka
- Tarkastukset ja kuljettajan vastuut
- Uutuuksien esittelyä ja ajankohtaiset asiat